

costituzione italiana

Principi fondamentali
e
Parte prima, *Diritti e doveri dei cittadini.*

Edizione in lingua Polacca

WŁOSKA KONSTYTUCJA

ImmigrazioneOggi

Videoinformazione quindicinale in nove lingue su immigrazione, asilo e cittadinanza

videoweb

www.immigrazioneoggi.it

Podstawowe Zasady

Art. 1 Włochy są Republiką Demokratyczną opartą na pracy.

Władza zwierzchnia należy do Narodu. Naród sprawuje władzę opierając się na zapisach zawartych w Konstytucji.

Art. 2 Republika uznaje i gwarantuje nienaruszalne prawa człowieka jednocześnie jako jednostki a także jego prawo do realizowania się w formacjach społecznych jako zespół socialny, gdzie realizuje się jego osobowość, i gdzie się wymaga podolewanie nieuniknionym obowiązkom solidarności politycznej, ekonomicznej i socialnej.

Art. 3 Wszyscy obywatele posiadają równoprawną godność społeczną i są równi wobec prawa, bez wyróżnienia płci, rasy, język a wiary, poglądów politycznych, stanu osobistego czy społecznego. Zadaniem Republiki jest usunąć wszelkie utrudnienia rodzaju ekonomicznego i socialnego które ograniczają w rzeczywistości wolność i równość obywateli, które przeszkadzają w pełni rozwoju człowieka i rzeczywisty udział wszystkich pracujących w organizacji politycznej, gospodarczej i społecznej Karju.

Art. 4 Republika uznaje wszystkim obywatelom prawo do pracy i promuje wszelkie środki które pozwalają w realizacji tego celu.

Każdy obywatel ma obowiązek wykonywać, w ramach własnych możliwości i własnego wyboru, działalność lub funkcje, które przyczyniają się do rzeczywistego postępu materialnego lub duchowego całej społeczności.

Art. 5 Rzeczpospolita jedyna i niepodzielna, uznaje i wspiera samorządy lokalne, spełnia w służbach, które zależą od Państwa, jak największą decentralizację administracyjną, dostosowuje zasady i metody swojego

ustawodawstwa do wymagań autonomii i decentralizacji.

Art. 6 Republika chroni, poprzez wymierzone przepisy, mniejszości językowe.

Art. 7 Państwo i Kościół Katolicki, są, każdy we własnym przedziale, niezależni i suwerenni.

Ich stosunki są regulowane przez Pakty Laterańskie. Modyfikacje Paktów, przyjęte przez obydwie strony, nie wymagają procedury przeglądu konstytucyjnego.

Art. 8 Wszystkie wyznania religijne są równo wolne wobec prawa. Wyznania religijne odmienne od katolickiej mają prawo organizować się według własnych statutów, tak aby nie sprzeciwiały się z włoskim systemem prawnym. Ich stosunki z Państwem są regulowane ustawowo na podstawie porozumień z odnośnymi delegacjami.

Art. 9 Republika promuje rozwój kultury, pracy naukowej i technicznej. Ochronia środowisko, zabytki historyczne i artystyczne Państwa.

Art. 10 System prawny Włoch stosuje się do norm praw międzynarodowych generalnie rozpoznanych. Stan prawny obcokrajowca jest regulowany przez prawo zgodnie z przepisami i międzynarodowymi układami. Cudzoziemiec który we własnym Kraju nie może korzystać z wolności demokratycznych, gwarantowanych przez włoską konstytucję, ma prawo do azylu na obszarze Republiki zgodnie z warunkami ustalonych prawnie. Nie jest dopuszczona ekstradycja obcokrajowca dla przyczyn politycznych.

Art. 11 Włochy odrzucają wojnę jako instrument afrotu ku wolności innych ludów oraz jako środek rezolucji międzypaństwowych konfliktów; zezwalają w warunkach równości z innymi państwami do

ograniczeń suwerenności koniecznych do organizacji, która zapewnia pokój i sprawiedliwość między państwami, awansują i sprzyjają zorganizowania międzynarodowe które zmierzają do takich celów.

Art. 12 Flaga Republiki Włoskiej jest trójbarwna, zielono biało czerwona, która składa się z trzech pionowych pasem o jednakowych wymiarach.

Część I

Prawa i Obowiązki obywateli

Tytuł I

Stosunki cywilne

Art. 13 Każdemu zapewnia się nietykalność i wolność osobistą. Nie jest dopuszczona żadna forma uwięzienia, inspekcji lub kontroli osobistej, ani jakiegokolwiek innego ograniczenia wolności, jedynie w przypadkach uzasadnionych przez Władze Sądowe i w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony.

W przypadkach wyjątkowych i nagłych potrzeb, wyznaczonych surowo przez prawo, organy władzy bezpieczeństwa publicznego mogą zaadoptować zarządzenia tymczasowe, które muszą zostać zakomunikowane w ciągu czterdziestu osmiu godzin Władze Sądowej, i jeśli ta ich nie upowomocni w ciągu następnych czterdziestu osmiu godzin, uznają się one za odwołane i zostają pozbawione wszelkiego działania. Jest karana każda przemoc fizyczna i moralna na osobach, pomimo wszystko, poddanych do ograniczeń wolności. Prawo ustala granice więzi zapobiegawczej.

Art. 14 Zapewnia się nienaruszalność mieszkania. Przeszukanie mieszkania może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony.

Przeszukiwania i inspekcje dla powodów zdrowotnych i bezpieczeństwa publicznego, albo do celów ekonomicznych i skarbowych, są regulowane przez prawa szczególne.

Art. 15 Zapewnia się każdemu obywatelowi wolność i ochronę tajemnicy komunikowania się. Ograniczenia mogą nastąpić jedynie przez Władze Sądowe w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony.

Art. 16 Każdemu zapewnia się wolność poruszania się po terytorium Republiki oraz wyboru miejsca zamieszkania i pobytu, te prawa mogą podlegać ograniczeniom określonym w ustawie w sposób ogólny dla powodów zdrowotnych lub bezpieczeństwa.

Żadne ograniczenie nie może być ustalone dla powodów politycznych. Każdy obywatel ma prawo i wolność wyjazdu z Kraju i powrotu, wyjątki określa ustawa.

Art. 17 Obywatele mają prawo do pokojowych zgromadzeń bez broni.

Dla spotkań, także w miejscach publicznych, nie żąda się uprzedniego ostrzeżenia.

Dla zgromadzeń w miejscach publicznych plenerowych (place, ulice, itd.) trzeba uprzednio ostrzeżyć władze, które mogą je wstrzymać jedynie dla uzasadnionych powodów bezpieczeństwa i nietykalności publicznej.

Art. 18 Każdemu zapewnia się wolność zrzeszania się, bez upoważnienia, dla celów nie zakazanych dla poszczególnych obywateli przez prawo karne. Zakazane są tajne stowarzyszenia i te które dążą, także w sposób nie bezpośredni, do celów politycznych poprzez organizacje o charakterze wojskowym.

Art. 19 Każdemu zapewnia się wolność sumienia i religii. Każdy ma prawo do wyznawania własnej wiary indywidualnie lub grupowo, do rozpowszechniania jej, i uprawiania prywatnie lub publicznie kultu, oby tylko nie odnosił się on do obrzędów sprzeciwiających się z dobrymi obyczajami.

Art. 20 Charakter duchowny i cel religii lub kultu stowarzyszenia albo instytucji, nie mogą być przyczyną szczególnych ograniczeń ustawodawczych, ani szczególnych obciążeń skarbowych dla własnego utworzenia,

zdolności prawnej, oraz każdej formy działalności.

Art. 21 Każdy ma prawo okazywać dowolnie własne myśli poprzez słowo, pismo i każdy inny środek rozgłoszenia. Prasa nie może podlegać upoważnieniom lub cenzurom. Wolno postępować do konfiskaty jedynie dla czynu uzasadnionego przez Władze Sądowe w przypadku zbrodni, dla których prawo prasy umyślnie upoważnia, lub w przypadku naruszenia norm, które samo prawo nakazuje dla wskazania odpowiedzialnych.

W takich przypadkach, kiedy występuje bezwarunkowa konieczność i nie jest możliwa stosowna do czasu interwencja Władz Sądowych, konfiskata prasy periodycznej może zostać wykonana przez urzędników policji sądowej, którzy są zobowiązani bezzwłocznie, nie przekraczając nigdy dwudziestu czterech godzin, poinformować o procedurze Władze Sądową. Jeśli ta nie utwierdzi jej przez następne dwadzieścicztery godziny, konfiskata rozumie się za odwołaną i pozbawioną wszelkiego działania.

Prawo może ustalić poprzez normy o charakterze ogólnym, aby zostały ujawnione środki finansowe prasy periodycznej. Są zabronione opublikowania w prasie, przedstawienia i inne objawienia przeciwne do dobrego obyczaju. Prawo ustala zarządzenia adekwatne do zapobiegania i odszukania naruszenia.

Art. 22 Nikt nie może zostać pozbawiony, dla powodów politycznych, z kwalifikacji prawnych, obywatelstwa i imienia.

Art. 23 Żaden udział osobisty lub majątkowy może być nakazany, z wyjątkiem tych wyznaczonych prawnie.

Art. 24 Obrona jest prawem nienaruszalnym. Każdy może wystąpić do Sądu dla ochrony własnych praw i prawowitych interesów. Każdy, przeciw komu prowadzone jest postępowanie karne, ma prawo do obrony we wszystkich stadiach postępowania. Są zapewnione dla nie zamożnych, przez specjalne placówki, środki do obrony przed

sądownictwem. Prawo określa warunki i formy dla odszkodowania błędów sądowych.

Art. 25 Nikt nie może zostać odwołany przez Sędziego ustanowionego ustawowo. Nikt nie może zostać ukarany, jedynie w mocy prawa które nabrało moc obowiązującą przed popełnieniem faktu. Nikt nie może zostać poddany do wymiarów bezpieczeństwa, jedynie w przypadkach przewidzianych przez prawo.

Art. 26 Ekstradycja obywatela jest dozwolona, jedynie w przypadkach przewidzianych i ustalonych przez międzynarodowe umowy. Ekstradycja jest zakazana z przyczyn politycznych.

Art. 27 Odpowiedzialność karna jest osobista. Każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu. Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Kary powinny ciążyć ku rehabilitacji więźnia. Zakazuje się karę śmierci.

Art. 28 Urzędnicy i pracownicy państwowi są osobiście odpowiedzialni, według ustaw karnych, cywilnych i administracyjnych, za wszelkie wykroczenie i naruszenie praw. W takich przypadkach odpowiedzialność cywilna rozszerza się obejmując Państwo.

Tytuł II

Wolności i Prawa moralne i społeczne

Art. 29 Republika uznaje prawa rodzinne jako naturalną społeczność opartą na małżeństwie.

Małżeństwo jest uporządkowane na równości moralnej i prawnej małżonków, przez prawo.

Art. 30 Rodzice mają obowiązek i prawo utrzymywać, pouczać i wychowywać dzieci, także te pozamałżeńskie. W przypadkach rodzicielskiej, prawo ustala pozbawienie ich praw rodzicielskich.

Prawo gwarantuje dzieciom pozamałżeńskim wszelkie prawa legalne i społeczne,

kompatybilne z prawami członków prawowitej rodziny. Ustawa określa normy i granice związane z poszukiwaniem biologicznych rodziców.

Art. 31 Republika ułatwia poprzez środki ekonomiczne i inne opatrności, kształtowanie rodziny i spełnienie względnych zadań, ze szczególnym względem na liczne rodziny. Ochrania macierzyństwo, dzieciństwo sprzyjając placówki które są do tego przeznaczone.

Art. 32 Republika ochrania zdrowie jako podstawowe prawo osoby i w interesie społeczności, oraz gwarantuje bezpłatną opiekę ubogim. Nikt nie może być zmuszony do szczególnego leczenia, jedynie te ustalone w ustawie i w sposób w niej określony. Prawo w żadnym przypadku nie może naruszyć limity przez szacunek dla każdego człowieka.

Art. 33 Sztuka i nauka są wolnymi tematami i dowolnie można je nauczać. Państwo decyduje w ogólnych punktach program edukacji i otwiera szkoły państwowe dla wszystkich zespołów i stopni. Instytuty i prywatni mają prawo do tworzenia szkół i instytutów edukacyjnych, bez zysków dla Państwa. W ustawie istnieją wyznaczone prawa i obowiązki dla szkół prywatnych którym gwarantuje się jednakową wolność jak szkołom państwowym. Jest przewidziany egzamin aby dostać się do różnych zespołów i stopni szkolnych, na koniec trybu nauki i aby rozpocząć karierę profesjonalną. Instytuty wyższej nauki, Uniwersytety i Akademie, mają prawo do autonomii w limitach wyznaczonych przez prawo.

Art. 34 Szkoła jest dostępna dla wszystkich. Tryb szkolny podstawowy trwa 8 lat, jest bezpłatny i obowiązkowy. Zdolni uczniowie, którzy nie mają możliwości finansowych, mają jednakowo prawo do wyższego trybu nauki. Prawo jest udostępnione przez Państwo poprzez stypendia naukowe, czeki rodzinne i inne dofinansowania.

Tytuł III

Wolności i Prawa ekonomiczne

Art. 35 Republika chroni pracę we wszystkich formach i aplikacjach. Dbą o wysokie wykształcenie profesjonalne pracowników. Promuje i wspiera porozumienia i organizacje międzynarodowe, które popierają pracę. Uznaje wolność emigracji, z wyjątkiem obowiązków przewidzianych przez prawo w interesie ogólnym, i chroni pracę włoską za granicą.

Art. 36 Pracownik ma prawo do adekwatnego wynagrodzenia do jakości i ilości godzin wykonanej pracy, a w każdym przypadku, takiego aby zapewnić sobie i rodzinie godnego bytowania. W ustawie są określone godziny pracy. Pracownik ma prawo do odpoczynku w tygodniu i do płatnego urlopu w ciągu roku, z których nie może zrezygnować.

Art. 37 Kobieta pracująca ma w równości pracy, prawo do wysokości wynagrodzenia, co mężczyzna. Warunki pracy muszą zapewnić możliwość wykonywania jej zasadniczej czynności rodzinnej i zapewnić matce i dziecku, specjalną i adekwatną opiekę. Prawo określa minimalny wiek do rozpoczynania pracy zarobkowej. Republika ochrania pracę najmłodszych poprzez specjalne normy oraz gwarantuje im, przy równej pracy, prawo do równego wynagrodzenia.

Art. 38 Każdy obywatel niezdolny do pracy i pozbawiony wszelkich środków do utrzymania się, ma prawo do utrzymania i opieki społecznej. Pracownicy mają prawo do odpowiedniego ubezpieczenia w przypadku ewentualnych wypadków, chorób, inwalidztwa, starości i mimowolnego bezrobocia. Niezdolni i upośledzeni mają prawo do wykształcenia i do wprowadzenia w życie profesjonalne. Nad zadaniami przewidzianymi w tym artykule, zdołają

organy i instytucje integrowane państwowo.
Opieka prywatna jest wolna.

Art.39 Organizacja związków zawodowych jest niepodległa.

Związki zawodowe mają jako jedyny obowiązek zarejestrowanie się u instytucji lokalnej lub centralnej, według ustawy prawnej.

Warunkiem dla rejestracji jest stwierdzenie w statutach związków zawodowych, uporządkowania wewnętrznego demokratycznej.

Związki zarejestrowane mają osobowość prawną. Mogą, poprzez przedstawicielstwo w liczbie proporcjonalnej do liczby członków, zawierać umowy pracy ze skutecznością obowiązującą dla wszystkich członków danej kategorii, do których umowa się odnosi.

Art. 40 Prawo do strajkowania jest wykonywane w granicach określonych w ustawie.

Art. 41 Zezwala się wszelką prywatną inicjatywę ekonomiczną.

Nie można jej wykonywać w sprzeczności z szczytnością społeczną, lub w sposób szkodliwy dla bezpieczeństwa, wolności i godności ludzkiej.

Ustawa określa odpowiednie kontrole by działalność publiczna i prywatna została ukierunkowana na cele społeczne.

Art. 42 Własność jest publiczna lub prywatna. Dobra ekonomiczne są własnością Państwa, przedsiębiorstw lub prywatnych.

Własność prywatna jest uznana i zabezpieczona prawnie, ustala się w ustawie sposób jej kupna, użycia i limity w celu zapewnienia jej funkcję społeczną i udostępnienia jej wszystkim.

Własność prywatna może zostać wywłaszczona, w przypadkach wyznaczonych przez prawo i zawsze za odszkodowaniem, dla dobra ogólnego. Prawo ustala normy i limity w sprawie spadku legalnego lub z testamentem, i prawa państwa co do dziedzictwa.

Art. 43 Do celów ogólnego pożytku, prawo może zaszczerzać sobie początkowo lub przenieść, dla państwa, przedsiębiorstw lub wspólnot pracowniczych albo innych użytkowników, poprzez ekspropriację za odpowiednim odszkodowaniem, wyznaczone firmy lub kategorie firm, w ramach służb publicznych podstawowych, odnoszące się do źródeł energii lub do sytuacji monopolowych, i które mają wyróżniający się charakter korzyści generalnej.

Art. 44 W celu osiągnięcia rozsądnej eksploatacji gruntu i do ustalenia sprawiedliwych stosunków społecznych, prawo nadaje obowiązki i warunki co do własności prywatnej gruntu, określa limity do jej obszaru według stref rolniczych, promuje i określa reguły ulepszania gruntów, w tym przekształcenia własności i reorganizacji jednolitości, wspiera małe i średnie gospodarstwa.

Prawo wydaje zarządzenia na korzyść obszarów górzystych.

Art. 45 Republika uznaje socialną funkcję współdziałania o charakterze wzajemności i bez celów prywatnej spekulacji. Prawo popiera i sprzyja ich wzrost poprzez adekwatne środki, i zapewnia dzięki właściwym kontrolom, ich cechy i dążenie.

Prawo troszczy się o ochronę i rozwój rzemiosła.

Art. 46 Do zamiarów wzrostu gospodarczego i społecznego pracy, w harmonii potrzeb, Republika uznaje prawo pracowników do współpracy, w sposób i limitach przewidzianych w ustawie, w administracji gospodarstw.

Art.47 Republika zachęca i ochrania wszelką formę oszczędności, reguluje, uzgadnia i kontroluje działalność kredytową.

Sprzyja dostęp oszczędności ludowej do własności mieszkania, do własności bezpośrednio produkcyjnej i do bezpośrednich i niebezpośrednich inwestycji akcyjnych w wielkich produkcjach kraju.

Tytuł IV

Wolności i prawa polityczne

Art. 48 Każdy obywatel pełnoletni, mężczyzna czy kobieta, ma prawo do głosowania. Głos jest osobisty i równy, wolny i tajny. Oddanie głosu jest obowiązkiem cywilnym.

Prawo ustala wymogi i sposób oddawania głosu obywateli zamieszkałych zagranicą i zapewnia skuteczność głosowania. Do takiego celu istnieje okręg „Estero” (Zagranica) do głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu, do którego są wyznaczone komisje wyborcze w liczbie ustalonej przez ustawę konstytucyjną i według zasad ustalonych prawnie.

Prawo do głosowania może zostać ograniczone poza przypadkami niezdolności cywilnej, orzeczenia karnego lub w przypadkach haniebności etycznej określonej w ustawie.

Art.49 Obywatele mają prawo do łączenia się w organizacje partyjne aby w sposób demokratyczny konkurować w określaniu polityki narodowej.

Art.50 Każdy obywatel ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym do Parlamentu w sprawach uchwał ustawodawczych lub do przedstawienia wspólnych potrzeb.

Art. 51 Każdy obywatel, niezależnie od płci, ma prawo przystąpić do instytucji publicznych i do stanowisk elekcyjnych na równych warunkach, według wymagań oznaczonych przez prawo.

Do tego celu Republika promuje poprzez szczególne zarządzenia, równe prawa dla kobiet i mężczyzn.

Prawo może, dla przyjęcia do instytucji publicznych i funkcji elekcyjnych, nadać prawa obywatelskie Włochom nie należącym do Republiki.

Ten który jest powołany na stanowisko publiczne elekcyjne, ma prawo dysponować czasem potrzebnym do spełnienia tego warunku i do zachowania swojego poprzedniego stanowiska pracy.

Art. 52 Obrona Ojczyzny jest świętym obowiązkiem obywatela.

Zakres obowiązku służby wojskowej określa ustawa. Wykonanie służby wojskowej nie szkodzi miejscu pracy obywatela, ani wykonywaniu praw politycznych.

Organizacja Armii kształtuje się w demokratycznym duchu Republiki.

Art. 53 Każdy jest zobowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, w wymiarze i wysokości zarobków, określonych w ustawie. System podatkowy odpowiada kryteriom wzrostu.

Art. 54 Obowiązkiem obywatela włoskiego jest wierność Republice oraz przestrzegania Konstytucji i praw.

Obywatele którym są powierzone funkcje publiczne mają obowiązek wykonywać je z dyscypliną i honorem, pod przysięgą w przypadkach ustalonych w ustawie.

Traduzione di Magdalena Maria Pulver

 Studio
immigrazione

Prodotto editoriale di Studio Immigrazione s.a.s. - Corso Italia, 74 - 01100 Viterbo
Design e impaginazione: Picto